

Verden

Forbyr utenlandske bøker

ARGENTINA: President Cristina Kirchner forbyr bøker importert fra utlandet. Ifølge argentinske myndigheter er blekket giftig.

Publisert: 14 timer siden Oppdatert: 9 timer siden

Heidi Taksdal Skjeseth

NEW YORK (Dagsavisen): Argentinere som vil lese Franz Kafka eller Henrik Ibsen må nå enten dra til utlandet for å kjøpe dem selv eller laste ned bøkene elektronisk. Argentinske bokhandlere har ikke lenger lov til å importere utenlandske bøker. Hvorfor? Det kan være farlig, ifølge den argentinske regjeringen, som nå forbyr import av utenlandske bøker trykket med blekk med høyere blyinnhold enn 0,06 prosent.

Blyfarlig

- Hvis du putter fingeren i munnen etter å ha bladd gjennom en bok, kan det være farlig, forklarer grafiker og fagforeningsleder Juan Carlos Sacco, som støtter tiltaket.

Ifølge den nye loven, signert av statssekretær for innenlandshandel Guillermo Moreno, må bokimportører bevise at bøkene de vil selge inneholder mindre enn 0,06 prosent bly. Ifølge Financial Times har regjeringen allerede konfiskert bøker fra en rekke bokhandlere og plassert dem i et varehus, og bokhyllene med internasjonale bøker tynnes nå ut i flere bokhandlere i Buenos Aires.

- Det er en tragedie. Argentina har en av Latin-Amerikas sterkeste litterære tradisjoner. Når noen begynner å bannlyse bøker, bør alarmbjellene ringe høyt, uansett om motivet er økonomisk og ikke kulturelt, sier Juan Carlos Hidalgo ved den libertarianske tenketanken Cato Institute til Dagsavisen.

Hidalgo er svært skeptisk til den sittende presidenten Cristina Kirchner fra det venstreorienterte peronistpartiet.

Pengetrøbbel

Det oppsiktsvekkende bokforbudet har derimot lite å gjøre med blekk eller bøker. Det hele handler om økonomi, og er et av den argentinske regjeringens mange forsøk på å holde landets valutaeserver inntakt. Til tross for relativt god vekst de siste årene, sliter den argentinske økonomien med kapitalflukt og en økende import gir mindre handelsoverskudd og legger press på valutaeservene. I 2011 beregnes kapitalflukten i Argentina til 21,5 milliarder dollar, og ifølge Juan Carlos Hidalgo, akselererte flukten etter at Christina Kirchner ble gjenvalgt til landets president i oktober.

Argentina, som lenge var Latin-Amerikas rikeste land, ble rammet av en dyp økonomisk krise i 2001, og sliter fortsatt med å få økonomien på beina igjen. Christina Kirchners regjering har innført en rekke proteksjonistiske tiltak for å hindre argentinske pesos i å forlate landet.

Porscher og peanøtter

Myndighetene har blant annet plassert hunder som kan snuse opp pengesedler på en rekke internasjonale flyplasser. I tillegg til det omstridte bokforbudet, har regjeringen innført krav til bilimportører om at de må eksportere varer verdt like mye som de importerer - en dollar i eksport må tilsvare en dollar i import. Dette har fått bilimportører til å eksportere for eksempel vin og peanøtter. Importør av luksus bilen Porce bekrefter at han nå har begynt å eksportere vin og olivenolje for å følge regjeringens nye påbud.

Bokforbudet har møtt sterke reaksjoner både i og utenfor Argentina. Regjeringen sier loven ble misforstått og at det nå skal være mulig å ta med seg utenlandske bøker inn i Argentina som privatperson, mens kommersielle importører fortsatt må forholde seg til blyinnholdet. I dag åpner den årlige internasjonale bokfestivalen i Buenos Aires. Leder Gabriela Adamo forsikrer den argentinske avisen Clarin om at internasjonale bøker er på plass.

- Det er vanskelig å forholde seg til regler som endres hele tida. Det virker som regjeringen bare improviserer, sier Adamo.

Blant de store spansktalende forfatterene, er blant annet Jorge Luis Borges og Julio Cortazar fra Argentina.

heidi.taksdal.skjeseth@dagsavisen.no